

Jaarverslag 2009

Stichting
Centrum
Certificering
ACT en FACT

1. De Stichting CCAF: over ontstaan, missie en opbouw

1.1 Ontstaansgeschiedenis van de Stichting Centrum Certificering ACT en FACT

ACT (Assertive Community Treatment) en FACT (Functie ACT) zijn twee organisatie modellen voor teams die werken met cliënten met ernstige psychiatrische aandoeningen. Dankzij ACT en FACT worden ggz-patiënten met deze aandoeningen door een multidisciplinair team van hulpverleners intensief begeleid naar herstel.

De Stichting Centrum Certificering ACT en FACT is voortgekomen uit een aantal inspirerende bijeenkomsten over ACT en FACT in 2003 en 2004, waaronder de eerste landelijke ACT-congressen. Beroepsbeoefenaren, wetenschappers en andere betrokkenen gingen beseffen dat samen met de opkomst van ACT en FACT ook het 'modelgetrouw' werken van deze teams steeds belangrijker wordt. Voorkomen moet worden dat er een wildgroei van '(F)ACT-achtige' teams ontstaat die echter kwalitatief minder goede of onvolledige zorg leveren. De DACTS, het instrument dat in de VS wordt gebruikt om de modelgetrouwheid van ACT-teams te meten, is toen vertaald in het Nederlands zodat ook hier teams de kwaliteit van hun werkwijze kunnen meten.

In 2006 start landelijk de discussie over prestatie-indicatoren en routine outcome meting / monitoring en wordt het 'doorbraakproject schizofrenie' ontwikkeld. Er verschijnen (wetenschappelijke) artikelen over ACT en FACT en in het najaar van 2006 ontstaat het idee dat ook voor FACT-teams een getrouwheidsschaal moet worden ontwikkeld.

Al met al genoeg ontwikkelingen die aanleidingen zijn om in maart 2007 het Centrum Certificering ACT en FACT (CCAF) op te richten. In de begintijd van het Centrum wordt veel energie gestoken in het ontwikkelen van de modelgetrouwheidsschaal FACTs en het opzetten en invullen van de structuur van het Centrum. Ook worden de procedures voor het uitvoeren van audits beschreven. In al deze ontwikkelingen wordt het CCAF bijgestaan door de Adviesraad, met daarin vertegenwoordigers van zorgorganisaties, cliënten- en familieraden, wetenschappers en zorgverzekeraars.

In juli 2008 wordt het Centrum omgevormd tot een Stichting, zodat zij haar werkzaamheden op zakelijke wijze kan uitvoeren. In 2009 zet dit professionaliseringsproces zich verder voort en start de Stichting CCAF met het uitvoeren van audits. Daarover meer in hoofdstuk 2.

1.2 Missie van de Stichting CCAF

De Stichting Centrum Certificering ACT en FACT beoogt in de Nederlandse praktijk de uitvoering van ACT en FACT op een transparante wijze te regelen. Om dat te bereiken reikt ze keurmerken uit aan ACT- en FACT-teams die voldoende modelgetrouw werken. Een team met het CCAF-keurmerk voldoet aan de kwaliteitsstandaarden van het CCAF. Dat betekent dat het via een modelgetrouwe, goed omschreven werkwijze garanties kan geven voor een bepaalde intensiteit van behandeling en zorg.

Het CCAF hecht belang aan modelgetrouw werken. Wetenschappelijk onderzoek wijst namelijk uit dat hoe beter een team zich houdt aan het organisatie model van ACT, hoe beter de resultaten zijn die teams bij cliënten boeken. Dankzij audits van het CCAF ontstaat van ACT en FACT een effectieve, betrouwbare en transparante uitvoering. Voorkomen wordt dat teams de titel 'ACT' of 'FACT' voeren terwijl ze het model niet (goed) hebben geïmplementeerd. Zeker gezien de groei die de modellen ACT en FACT hebben ingezet, is het van groot belang dat voor iedereen duidelijk is wat deze modellen inhouden en te bieden hebben.

Modelgetrouw werken is voor meerdere partijen van belang:

- *Cliënten en hun familie* krijgen inzicht in de kwaliteit van zorg die de cliënt krijgt. ACT en FACT zijn modellen waarbij patiënten en hun familie actief betrokken worden. Een gecertificeerd team doet dit op de goede manier.
- *Teams* krijgen dankzij een audit inzicht in hun werkwijze. Naar aanleiding van een audit krijgen ze advies over hoe ze de eigen aanpak weer verder kunnen verbeteren.
- *Zorgverzekeraars* krijgen dankzij het keurmerkregister inzicht in de kwaliteit van zorg die zij inkopen. GGZ-instellingen die met gecertificeerde teams werken bieden betrouwbare en kwalitatief goede zorg aan.
- *Gemeenten* krijgen zekerheid over een ketengerichte aanpak van problemen. Samenwerking met andere ketenpartners is één van de onderdelen van het ACT- en FACT-model. Gecertificeerde teams werken gestructureerd samen met bijvoorbeeld thuiszorg, wijkagenten, reclassering en welzijnsorganisaties.

1.3 Opbouw van de Stichting CCAF

De Stichting CCAF bestaat uit vier onderdelen: een team van 25 auditoren, de Commissie Certificering, het bestuur en de Adviesraad.

- Het team van *auditoren* voert de audits van de Stichting uit. De auditoren hebben allen werkervaring in de praktijk van psychiatrische zorg en hebben kennis van (F)ACT en ambulante hulpverlening.
- De *Commissie Certificering* toetst het werk van de auditoren. Ze beoordeelt de verslagen van auditoren op de vraag of de procedure zorgvuldig is doorlopen en of de conclusies die auditoren trekken, geldig zijn. De Commissie adviseert het bestuur over toekenning van keurmerken.
- Het *bestuur* kent de keurmerken toe aan teams. Zij draagt zorg voor borging van de instrumenten en procedures. Verder voert zij een zorgvuldig financieel beheer van de stichting.
- De *Adviesraad* adviseert op uitnodiging van het bestuur over de organisatie, instrumenten en de certificeringsprocedures. Ook helpt zij het bestuur om het draagvlak van het CCAF-initiatief te vergroten.

2. De Stichting CCAF in 2009

2.1 Beleidsdoelstellingen 2009

De Stichting CCAF had zich voor 2009 het volgende ten doel gesteld:

- a. het uitvoeren van 25 audits conform de vastgestelde procedurebeschrijvingen,
- b. verder professionaliseren van de stichting,
- c. werken aan en uitvoeren van intern kwaliteitsbeleid,
- d. starten van communicatie over de stichting.

De resultaten die zijn geboekt op deze doelstellingen worden in de volgende paragrafen uitgewerkt.

a. Uitvoeren van 25 audits conform procedurebeschrijving

Na een aantal proefaudits in eerdere jaren, was 22 januari 2009 een gedenkwaardige dag voor het CCAF. Twee auditoren voerden namens het CCAF de eerste audit uit, bij het team ACT 1 van Altrecht (Utrecht). Ze werkten daarbij conform de formele procedures die in de jaren ervoor waren ontwikkeld en vastgesteld door het bestuur.

In 2009 lieten in totaal 16 teams zich auditeren door het CCAF.

13 teams kregen een keurmerk uitgereikt in 2009:

- 7 ACT-teams, waarvan 3 teams ook nog het predicaat 'optimale implementatie' kregen
- 6 FACT-teams, waarvan 2 teams ook nog het predicaat 'optimale implementatie' kregen

De resultaten uit de audits van de overige 3 teams worden in 2010 in behandeling genomen door de Commissie Certificering.

Het bestuur reikt het predicaat 'optimale implementatie' uit aan teams die bij een audit een hoge score halen. Meestal zijn in deze teams dan alle disciplines voldoende vertegenwoordigd en heeft het team veel aandacht voor verbetering en borging van eigen kwaliteit.

Alle uitgereikte keurmerken zijn 3 jaar geldig. De gecertificeerde teams zijn opgenomen in het openbare keurmerkregister, dat is te vinden via de website van het CCAF: www.ccaf.nl.

Het streefaantal van ten minste 25 audits in 2009 is niet gehaald. Dit valt te verklaren doordat het certificeringstraject van de Stichting CCAF zich nog verder moet verankeren in de ggz. Bovendien zijn veel FACT-teams nog in de startfase en daarmee nog niet klaar voor een certificeringstraject.

b. Verder professionaliseren van de Stichting CCAF

De opzet van de Stichting CCAF kreeg in 2009 verder vorm en stevigheid. Ook op financieel gebied kreeg de Stichting verder vorm:

- In 2009 kreeg het CCAF financiële steun van de ggz-instellingen Adhesie, de Parnassia Bavo Groep, GGZ Noord-Holland-Noord, GGZ-centrum Westfriesland, de Mondriaan Zorggroep en van het Trimbos-instituut en ZonMw. Verder had het CCAF uiteraard inkomsten uit de uitgevoerde audits.
- Voor het jaar 2009 werd voor het eerst een begroting opgesteld. Aan het eind van het boekjaar is gebleken dat dit een realistische en haalbare begroting is. In 2009 is een positief resultaat gehaald. In de bijlage bij dit jaarverslag kunt u het financieel jaaroverzicht nalezen.

Qua opzet van de organisatie werden de volgende mijlpalen bereikt:

- In het voorjaar 2009 werd de Commissie Certificering geïnstalleerd. Deze commissie heeft een belangrijke rol in het waarborgen van de kwaliteit van de auditprocedure, doordat zij alle auditverslagen toetst op zorgvuldigheid en geldigheid van de conclusies. Met de start van de Commissie konden audits voortaan volledig conform de officiële procedures worden afgehandeld.
- Bestuur en Adviesraad vergaderden in 2009 op regelmatige basis.
- Een aantal organisatorische en formele aspecten van de Stichting CCAF werden verder geregeld of vastgelegd: zo stelde het bestuur het huishoudelijk reglement, de procedurebeschrijving voor audits en een gedragscode voor auditoren vast.

c. Werken aan intern kwaliteitsbeleid

Waar de Stichting CCAF andere teams toetst op kwaliteit, hecht ze ook veel waarde aan een kwalitatief goede interne organisatie. Daarvoor ondernam ze in 2009 de volgende acties:

- Binnen het bestuur werden twee subcommissies opgericht. Ten eerste de subcommissie verbetering instrumentarium, die toeziet op de kwaliteit van de instrumenten die worden gebruikt bij audits. Ten tweede ging de subcommissie interne kwaliteit aan de slag, die de interne procedures bewaakt en verbetert.
- Het bestuur stelde een scholingsbeleid vast voor auditoren. Zo wordt gewerkt aan de kennis en vaardigheden van de auditoren. In 2009, net als eind 2008, volgden de auditoren een scholingsdag.
- In 2009 werd gestart met documentenbeheer en archivering.

d. Communicatie door en PR van de Stichting CCAF

Met de start van uitvoeringen van audits begin 2009 werd de noodzaak voor de Stichting CCAF om zichzelf te presenteren ook groter. Zo wil het CCAF meer aandacht vragen voor het belang van modelgetrouw werken, en natuurlijk ook teams werven voor deelname aan audits. Om zichzelf beter op de kaart te zetten, ondernam het CCAF in 2009 onder andere de volgende acties:

- De al bestaande website www.ccaf.nl werd verder uitgebreid met onder andere informatie over ACT en FACT, informatie over audits en instrumenten en natuurlijk het keurmerkregister. Het aantal bezoekers van de site steeg naar gemiddeld 400 bezoekers per maand.
 - Ook publiceerde het CCAF de folder 'ACT en FACT: zorg en behandeling in de maatschappij', over de kracht van de modellen ACT en FACT en het werk van het CCAF. De folder is breed verspreid via o.a. de onderdelen van het CCAF, congressen en websites. Via de site van het CCAF is de folder ook te downloaden.
 - Op het jaarlijkse (F)ACT-congres, op 24 september in Goirle, vormde de uitreiking van de eerste 11 certificaten, een feestelijk onderdeel van het hoofdprogramma.
- Liesbeth Reitsma, secretaris van het Landelijk platform GGZ en lid van de Adviesraad (op de foto rechts) van het CCAF, reikte aan elf (F)ACT-werkers het CCAF-certificaat uit.

Inkomsten Stichting CCAF 2009

1. Startondersteuning 2009

Noord Holland Noord		
Dimence	5.000,00	
Friesland	5.000,00	
Mondriaan	5.000,00	
Zorgholding Den Haag	5.000,00	
ZonMW	35.000,00	
<i>Subtotaal</i>		<i>55.000,00</i>

2. Inkomsten certificeringen

GGZ NHN	3.500,00	
Altrecht	3.500,00	
Rivierduinen	3.500,00	
Buitenamstel geestgronden	3.500,00	
Buitenamstel geestgronden	3.500,00	
GGZ NHN	3.500,00	
Jellinek Mentrum	3.500,00	
Jellinek Mentrum	7.000,00	
St Mondriaan	3.500,00	
GGZ Breeburg	3.500,00	
Altrecht	3.500,00	
<i>Subtotaal</i>		<i>42.000,00</i>

3. Subsidies

Ahaus
Trimbos

4. Overigen

Correctieboeking Postbank	30,00	
<i>Subtotaal</i>		<i>30,00</i>

In kas 275,00

Totaal 97.305,00

Uitgaven Stichting CCAF 2009

1. Certificeringsprocedure

Onkostenvergoeding auditoren	4.000,00
Reiskostenvergoeding auditoren	1.321,65
Trimbos Instituut	10.000,00
Coördinatie logistiek	
Overigen	

Subtotaal 15.321,65

2. Bureaunkosten

Bankkosten en rente	149,84
Bankkosten	106,09

Subtotaal 255,93

3. Stichtingskosten

Juridisch advies, statuten

4. Vacatiegelden commissie certificering

per lid (7), per vergadering (4) à

5. Bureaumanager

Kosten bureaumanager	45.884,53
website	587,06
drukwerk	2.145,21
vertaalwerk	136,35

Subtotaal 48.753,15

6. Overigen

Reiskosten en onkosten bestuur	672,60
Onvoorzien	

Subtotaal 672,60

7. Scholingskosten auditoren

per auditor x 20 à

8. TNO vaardigheidstraining

1 dag

9. Reservering 2010/2011

Saldo 32.301,67 (incl. ING 4,532,55)

Totaal 97.305,00